

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

27 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Nadejda Toma,

judcătorii – Constantin Alerguș, Victor Boico,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Iapcinski Iulian, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 17 noiembrie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui

Iapcinski Iulian XXXX,

născut la xxxx, originar și domiciliat în mun. Xxxx, str. Xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 05.09.2017 - pînă la 17.11.2017 (instanța de fond);*
- 2. de la 12.12.2017 - pînă la 31.01.2018 (instanța de apel);*
- 3. de la 06.04.2018 – pînă la 27.06.2018 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 17 noiembrie 2017, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364 ¹ CPP, Iapcinski Iulian a fost condamnat în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Iapcinski Iulian în beneficiul lui Lașcu Mihail prejudiciul material cauzat în sumă de 2000 lei și prejudiciul moral de 2000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Iapcinski Iulian, la 28 iunie 2017, aproximativ la ora 17 ³⁰, având scopul comiterii unui act de huliganism agravat, aflându-se la poartă în fața gospodăriei lui Lașcu Mihail, situată în or. Xxxx, str. Xxxx, încâlcând grosolan liniștea și ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, manifestată prin cinism și obrăznicie deosebită în loc public, intenționat, fără careva motive întemeiate, sub pretextul realizării prafului de spălat, l-a chemat pe ultimul la poartă, unde în

prezența altor persoane a inițiat un conflict, numindu-l cu cuvinte necenzurate, după care a efectuat mai multe împușcături dintr-un pistol pneumatic pe care îl avea asupra sa în direcția lui Lașcu Mihail, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.1611 D din 21.07.2017, *plagă contuză a țesuturilor moi la nivelul regiunii cervicale și sternului, care se califică ca vătămare ușoară.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Jalbă M. în numele părții vătămate Lașcu M. și avocatul Cazacu V. în numele inculpatului, care au solicitat:

- avocatul Jalbă M. în numele lui Lașcu M., casarea sentinței în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, cu încasarea de la inculpat în beneficiul lui Lașcu M. a prejudiciului moral în mărime de 80 000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 4500 lei.

În argumentarea cerințelor a indicat că partea vătămată a suportat o frică extremă când a fost împușcat, crezând că în el s-a tras cu arma de foc letal și că putea fi omorât. Victima are deja peste 50 de ani, iar organismul său se reabilitează mai greu, la moment suportă dureri în regiunea pieptului când muncește sau când vremea de afară se schimbă, dureri pe care anterior nu le avea.

Astfel, prejudiciul moral se manifestă prin stresul și frica pe care acesta a suportat-o în momentul când a fost ținta atacului armat, fiindu-i cauzate și suferințe psihice, care pot fi ameliorate prin încasarea sumei de 80 000 de lei.

Referitor la cheltuielile de judecată a menționat că instanța de fond nu s-a expus referitor la cheltuielile de judecată, în nici un mod, indicând că suma exactă nu a fost prezentată deoarece el a participat la o singură ședință de judecată unde a fost pronunțată sentința.

Prin urmare, suma de 6000 lei ar fi una rezonabilă, iar borderoul acțiunilor și timpul consumat pentru reprezentarea avocatului în numele părții vătămate în instanță și la organul de urmărire penală va fi prezentat în cadrul ședinței de judecată.

- avocatul Cazacu V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, potrivit art. 90 Cod penal, totodată să fie respinsă acțiunea civilă în latura prejudiciului material, ca fiind neîntemeiată.

A indicat că pedeapsa aplicată inculpatului este prea aspră, iar instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat și anume de comportamentul părții vătămate care a provocat comiterea infracțiunii.

La fel, inculpatul are un copil minor la întreținere și soția sa este însărcinată, astfel urmează a fi aplicată o pedeapsă mai blândă, deoarece el este unicul întreținător al familiei.

Totodată, cauza a fost examinată în ordinea prevăzută de art. 364¹ CPP, iar limita pedepsei pentru norma art. 287 alin.(3) Cod penal este de la 2 ani până la 4 ani 7 luni, iar inculpatului i s-a stabilit pedeapsa prea aspră de 4 ani închisoare.

Referitor la soluționarea acțiunii civile a indicat că nu a fost probat cuantumul prejudiciului material constituit din costul tratamentului medical în sumă de 2000 lei, deoarece victima nu a prezentat nici o probă pertinentă și concludentă în acest sens.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de avocatul Jalbă M. în numele părții vătămate Lașcu M. și cel al avocatului Cazacu V. în numele inculpatului Iapcinski I.

5. Instanța de apel a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor din dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului Iapcinski I. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța a respins solicitarea avocatului inculpatului privind stabilirea unei pedepse mai blânde, în temeiul art. 90 Cod penal, concluzionând că deși inculpatul are un copil minor la întreținere, soția sa este însărcinată cu al doilea copil, examinarea cauzei a avut loc în ordinea prevăzută de art.364¹ CPP, și-a recunoscut vina în cele comise, acestea nu constituie temei de aplicare a unei pedepse mai blânde față de Iapcinski I., deoarece circumstanțele referitor că inculpatul întreține familia și soția este însărcinată, persistau și la comiterea infracțiunii, fapt care nu l-a împiedicat pe inculpat să comită infracțiunea de huliganism agravat, iar celelalte nominalizate nu pot duce la aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei, fiindcă inculpatul deja a beneficiat de reducerea pedepsei cu închisoare.

Mai mult, Iapcinski I. nu a conștientizat acțiunile sale comise, având în vedere că nu este la prima abatere, fiind condamnat de 3 ori pentru diferite categorii de infracțiuni, inclusiv și cu stabilirea unui termen de probă, astfel, nu a făcut concluziile necesare și a comis o nouă infracțiune, ceea ce denotă că inculpatul prezintă un pericol social pe viitor.

Referitor la apelul declarat de avocatul Jalbă M. în numele părții vătămate, instanța a reținut că partea vătămată Lașcu M. a înaintat o acțiune civilă către inculpat, solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 2000 lei și a

prejudiciului moral de 80 000 lei. Instanța de fond a încasat atât prejudiciul moral, cât și cel material în sumă de 2000 lei.

În apelul declarat de avocat în numele părții vătămate s-a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărimea solicitată și cheltuielile de judecată în mărime de 4500 lei, invocând că prejudiciul moral în mărime de 80 000 lei ar fi în măsură să asigure compensarea suferințelor morale cauzate de către inculpat în rezultatul comiterii infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a considerat că prima instanță și-a motivat corect soluția de admitere parțială a cerinței de încasare a prejudiciului moral prin prisma prevederilor art.41 CEDO, precum că cererea cu privire la încasarea prejudiciului moral nu trebuie să fie exorbitantă, iar la stabilirea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, conform art.1423 Cod civil, coraborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, se ține cont de caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice cauzate părții vătămate în rezultatul acțiunilor ilegale ale inculpatului.

Iapcinski I. a fost condamnat în baza art. 287 alin.(3) Cod penal, iar în rezultatul săvârșirii infracțiunii părții vătămate Lașcu M. i-au fost cauzate vătămări ușoare, care au fost însoțite de suferințe fizice și psihice, motiv pentru care instanța corect a dispus încasarea prejudiciului moral în mărime de 2000 lei, considerând că suma solicitată în mărime de 80 000 lei ar constitui o îmbogățire fără just temei, având în vedere că satisfacția echitabilă a apărut ca efect al condamnării inculpatului pentru fapta comisă.

Referitor la cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a reținut că potrivit art. 118 Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, iar în instanța de fond, nu au fost prezentate probe care să confirme că cheltuielile judiciare au fost reale, avocatul nu a indicat suma pretinsă, precum și nici nu le-a justificat, astfel, instanța de apel consideră că acestea nu sunt necesare, cu atât mai mult rezonabile, din care motiv pretenția respectivă urmează a fi respinsă integral.

În ședința de judecată a instanței de apel, avocatul Jalbă M. a prezentat actul nr.001/1273/2017 de primire predare a serviciilor, conform căruia suma cheltuielilor de asistență juridică prestate de avocat părții vătămate Lașcu M. constituie suma de 6159,50 lei.

Din cererea de apel depusă de avocat în numele părții vătămate, rezultă că apelantul solicită încasarea cheltuielilor de judecată de la inculpatul Iapcinski I. în beneficiul lui Lașcu M. suma de 4500 lei.

Prin urmare, instanța nu a stabilit nici un temei pertinent de a interveni în legalitatea și temeinicia sentinței sub aspectul soluționării chestiunii referitor la încasarea cheltuielilor de judecată, or, apelantul a indicat cantume diferite a cheltuielilor de judecată, pe care instanța le-a apreciat că nu au fost prezentate probe care să confirme precum că cheltuielile judiciare au fost reale, necesare și rezonabile.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Cazacu V. în numele inculpatului Iapcinski I., care invocând art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Iapcinski I. să-i fie stabilită pedeapsa, cu aplicarea art. 90 CP, inclusiv și să fie respinsă, acțiunea civilă în latura prejudiciului material, ca neîntemeiată.

Consideră că instanțele judecătorești i-au stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră, deoarece nu au ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, persoana celui vinovat, care a recunoscut vina, a solicitat examinarea cauzei în baza art. 364¹ CPP, are la întreținere un copil minor și soția este însărcinată cu al doilea, fiind unicul întreținător al familiei, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, precum și de comportamentul victimei care a provocat comiterea infracțiunii.

Astfel, inculpatul s-a oprit la poarta părții vătămate pentru a propune vinderea prafului de spălat, deoarece din aceasta își întreține familia, dar nu cu scopul săvârșirii infracțiunii, prin urmare lui Iapcinski I. urmează să-i fie stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, care va fi una proporțională cu fapta incriminată, având în vedere circumstanțele de fapt ale cauzei.

Cât privește acțiunea civilă, a menționat că instanța incorect a constatat că a fost probat integral quantumul prejudiciului material cauzat, deoarece victima nu a prezentat la materialele cauzei nici o probă pertinentă și concludentă în acest sens.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de avocat în numele inculpatului, solicitând inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal dispune inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Analizând recursul declarat Colegiul penal constată, că avocatul Cazacu V. în numele inculpatului, invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct.6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, însă acesta critică hotărârea atacată în latura stabilirii pedepsei, solicitând aplicarea art. 90 Cod penal, astfel se întrevede temeiul pentru recurs de la pct.10) al normei nominalizate - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Astfel, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, criticând hotărârile adoptate doar în partea stabilirii pedepsei, pe care o consideră prea aspră în coraport cu circumstanțele cauzei, solicitând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La acest capitol, instanța de recurs remarcă, că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, urmează a-i fi aplicată o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Totodată, pedeapsa se aplică în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a Codului Penal.

Conform principiului individualizării pedepsei, prevăzut de art. 7 Cod penal, în coroborare cu criteriile generale de individualizare a acesteia, reflectate la art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată vinovatului, trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, prevăzute la art. 61 Cod penal.

În același rând, Colegiul reține că, categoria și termenul de pedeapsă ce urmează a fi stabilit, este în dependență de circumstanțele atenuante și

agravante, prevăzute de art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora, prescrise în art. 78 Cod penal.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, iar inculpatul potrivit alin. (8) al aceleiași norme a beneficiat de reducere a limitelor de pedeapsă.

Instanța de recurs remarcă că, sancțiunea art. 287 alin. (3) Cod penal în baza căruia a fost condamnat Iapcinski I., prevede pedeapsa închisorii de la 3 la 7 ani. Reieșind din cele menționate și ținând cont de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, noile limite de pedeapsă cu care urma să opereze instanța sunt de la 2 ani până la 4 ani și 8 luni închisoare.

Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului de 4 ani închisoare în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, se încadrează în limitele normei penale date, care a fost redusă cu 1/3, soluția dată fiind menținută de instanța de apel.

De rând cu cele menționate, Colegiul constată că, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanțele inferioare, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, iar stabilirea pedepsei cu închisoarea și dispunerea suspendării executării acesteia luând în considerație gravitatea infracțiunii comise și urmările acesteia nu va asigura realizarea scopului pedepsei penale și nu ar contracara săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și altor persoane.

Totodată, instanța de recurs atestă că, circumstanțele la care a făcut referire recurentul în cererea de recurs, (că fapta inculpatului nu prezintă un pericol social sporit, recunoașterea vinovăției, căința sinceră, persoana inculpatului) au fost reținute de către instanțele judecătorești, fapt care a permis stabilirea pedepsei inculpatului în limita prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat. Instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante reducând pedeapsa, apoi au motivat punerea în executare a pedepsei stabilite.

Mai mult ca atât, faptul că inculpatul are la întreținere un copil minor și soția fiind însărcinată cu al doilea, aceasta nu constituie un temei de aplicare a unei pedepse mai blânde față de inculpat, or, ultimul nu a conștientizat acțiunile comise, având în vedere că inculpatul nu este la prima abatere, anterior fiind condamnat de mai multe ori, pentru comiterea diferitor categorii de infracțiuni, inclusiv cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, însă n-a făcut concluziile necesare, nu s-a corectat, săvârșind din nou cu intenție o nouă

infracțiune.

La fel, Colegiul reține că instanța de apel corect a respins versiunea avocatului precum că anume comportamentul părții vătămate l-a determinat pe inculpat la provocarea infracțiunii, deoarece inculpatul folosindu-se de condițiile și împrejurările faptei a săvârșit infracțiunea de huliganism agravat, în cadrul căruia a folosit arma fără a se afla în condiții de autoapărare, dar pentru a-și demonstra superioritatea față de victimă.

Astfel, Colegiul statuează că pedeapsa închisorii și modalitatea de executare a acesteia aplicată lui Iapcinski I. de către instanța de fond, fiind menținută de instanța de apel, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor săvârșirea unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja săvârșirea altor infracțiuni.

Referitor la argumentul menționat de recurent precum că concluzia privind încasarea prejudiciului material în sumă de 2000 lei în beneficiul lui Lașcu M. este neîntemeiată, Colegiul reține că în urma acțiunilor comise de inculpat, părții vătămate Lașcu M. i-a fost cauzat *plagă contuză a țesuturilor moi la nivelul regiunii cervicale și sternului*, care se califică ca vătămări ușoare. Astfel, victima s-a adresat la spitalul de urgență, unde i-a fost acordat asistența medicală necesară, fiindu-i înlăturate din regiunea cervicală și sternului corpurile străine, cu diametrul de 0.3 cm, urmând tratament ambulator la locul de trai.

Mai mult, instanța de recurs ține să menționeze că, împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei.

Prin urmare, instanțele judecătorești corect au soluționat acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și careva temei de a interveni în soluția adoptată instanța nu constată.

Potrivit recursului, avocatul Cazacu V. în numele inculpatului critică măsura de pedeapsă, aplicată lui Iapcinski I., ca fiind una prea aspră, astfel, în opinia acestuia, s-a comis o eroare de drept. Însă, după cum s-a specificat mai sus, erorile stipulate de pct.6) și 10) alin. (1) art.427 Cod de procedură penală, nu sunt prezente în cauză, deoarece instanța de apel a făcut o individualizare a pedepsei în concordanță cu prevederile legii.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Cazacu Veaceslav în numele inculpatului Iapcinski Iulian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, în cauza penală în privința lui *Iapcinski Iulian*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 27 iunie 2018.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Constantin Alerguș

Victor Boico